

“Nederlandse overheid maakt Brusselse regels strenger”

Esther de Lange, lijsttrekker van het CDA bij de Europese verkiezingen

Komende week vinden de verkiezingen voor het Europees Parlement plaats. Als laatste in de rij politiek actieve ondernemers en volksvertegenwoordigers dit keer een interview met Esther de Lange, al jaren als Europarlementariër actief als landbouwspecialist en dit jaar lijsttrekker van het CDA. Ze constateert dat in Europa andere partijen het op landbouwgebied nogal eens laten afweten en te veel naar Den Haag dirigeren. Hierdoor hanteert Nederland Europese regels veel strenger dan nodig.

Haar schoenen heeft ze voor de gelegenheid alweer opgepoetst, want over enkele uren vertrekt ze weer voor een werkweek naar Straatsburg, waar het Europees Parlement deze week zetelt. Afgelopen zaterdag stond ze echter nog gewoon paprika's te plukken bij een Nederlandse paprikateiler te midden van Poolse arbeidskrachten. “Wil je een goede Europarlementariër zijn, dan moet je op twee borden tegelijk kunnen schaken”, legt De Lange uit. “Je moet met je schoenen in de klei staan in het gebied of land waar je vandaan komt én je moet het spel kunnen spelen in Brussel. Als je alleen maar hier in de klei staat, weet je niet hoe de hazen lopen in Brussel en kun je geen stemmen winnen voor jouw standpunten. En als je vijf dagen in de week in die Brusselse bubbel zit, verlies je het contact met thuis en weet niemand wie je bent. Ik ben in 2009 met 43.000 voorkeursstemmen herkozen, dus dat laat wel zien hoe belangrijk het is dat je ook in het veld aanwezig bent.”

De Lange zit sinds 2007 als Europarlementariër voor het CDA in het Europees Parlement. Dit jaar is ze zelfs lijsttrekker voor de partij. Daarnaast neemt ze als enige Nederlander deel aan de commissies Landbouw en Milieu. Ze heeft bewust voor beide commissies gekozen omdat veel zaken die de landbouw aangaan niet alleen in Landbouw, maar juist ook in Milieu worden gereguleerd. De Nitraatrichtlijn is bijvoorbeeld vanuit Milieu opgezet en heeft nu veel invloed op Landbouw. “Landbouw blijft mijn grote liefde, maar strategisch gezien is het goed om ook bij Milieu betrokken te zijn”, vertelt De Lange. Het is daarbij ronduit jammer dat er zo weinig Nederlandse vertegenwoordiging is, vindt ze. “Ten eerste zijn landbouw en visserij de enige posten die Europa volledig bepaalt en betaalt, en ten tweede is de landbouw een erg belangrijke sector in Nederland zelf. Het is frappant dat elke lidstaat weet hoe belangrijk die landbouw in ons land is, terwijl Nederlanders dat zelf lijken te zijn vergeten. Vanuit andere Nederlandse politieke partijen is er nauwelijks aandacht voor. In de commissie Landbouw zijn de meeste partijen zelfs helemaal

niet meer vertegenwoordigd. Alleen GroenLinks heeft nog een afgevaardigde. Toch raar als je je realiseert hoe belangrijk de landbouw is voor ons land. De focus ligt daar nog steeds veel te veel op Den Haag.”

Oogkleppen

De sterke aandacht voor nationale zaken zonder oog voor ontwikkelingen in Europees verband is iets wat haar stoort. “Den Haag kijkt te veel met oogkleppen op en kijkt dus niet verder dan het Randstedelijk gebied. Dat werkt concurrentieverstorend”, constateert ze. Het beleid rondom gewasbeschermingsmiddelen is daarvan een goed voorbeeld. Bedrijven in de grensstreek moeten bijna drie verschillende voorraadkasten hebben, omdat het ene middel wel is toegestaan in België, maar niet in Nederland en wel weer in Duitsland en vice versa. “We hebben al een zonale toelating weten te bewerkstelligen, maar de volgende stap daarin is het toelaten van specifieke eindproducten binnen een klimaatzone, waarbij het beleid tussen landen wordt gelijkgetrokken. Nederland zelf zou daarin in overleg kunnen treden met Duitsland en België, want op termijn is het onverkoopt dat een middel in het ene land wel en in het andere niet is toegelaten.”

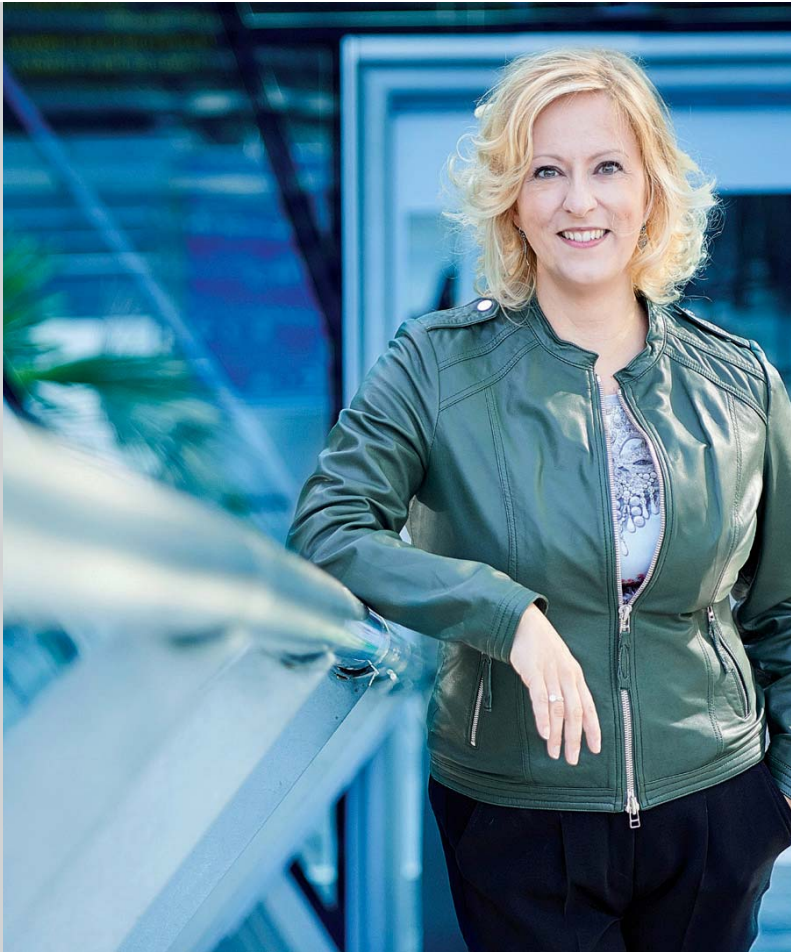
Ook de accijnsverschillen zijn, zeker voor loonwerkers in de grensstreek, een heikel punt, erkent ze. Toch wil ze daar in Europees verband niets aan veranderen. “Belastingen worden nationaal geregeld en dit is geen kwestie waarmee 28 landen zich moeten bemoeien, maar Den Haag zou best met de buurlanden om de tafel kunnen gaan zitten om dit te bespreken, een zogeheten grensregiotoets. Dat zou een heleboel ellende kunnen voorkomen.”

Dat de verschillen in beleid tussen de lidstaten zo groot zijn, komt niet zozeer door de regelgeving uit Brussel, benadrukt ze, maar juist door de nationale politiek, die nog eens nationale koppen boven op het Europese beleid zet. “Nederland staat daarom bekend. Denk aan het Natura 2000-dossier. Den Haag heeft daar zo'n waslijst aan plant- en diersoorten aan toege-

POP3-subsidies: wel voor boer, niet voor loonwerker

Het steekt cumelaondernemers dat boeren wel in aanmerking komen voor de zogeheten POP3-subsidies en loonwerkers niet. Hierdoor wordt een boer die efficiënter wil werken door een loonwerker in te huren eigenlijk gestraft met een hogere kostprijs. "Dat is inderdaad waar", geeft De Lange toe. "Ik heb ook gezien dat CUMELA Nederland daar veel werk van maakt. Staatssecretaris Dijkzema heeft nu toegezegd dat in de nieuwe regeling ook loonbedrijven daarvan gebruik kunnen maken. Ik twijfel daaraan, maar zou zeggen: laat het dan maar zien. Dien als organisatie vragen in en laat het ministerie maar aantonen dat loonwerkers inderdaad voor de subsidie in aanmerking komen. Dan is het snel genoeg duidelijk."

De Lange vindt het wel goed dat in de nieuwe regeling een onderliggend probleem wordt aangepakt. POP3-subsidies zijn bedoeld voor structuurverbetering, innovatie en voor projecten om de leefbaarheid op het platteland te verhogen. Een gemeente die een fietstunnel aanlegt, krijg dus ook deze subsidie. "Dat is niet de bedoeling. Wij vinden dat de subsidie moet gaan naar de drager van het platteland: de landbouw. Daar moet het geld terecht komen. Nu vloeit er nog te veel weg naar ondernemingen en projecten buiten de sector. Daarom is het goed dat de subsidie is gekoppeld aan grond en aan agrarisch ondernemerschap. Op die manier zorg je ervoor dat bijvoorbeeld Schiphol er niet met het geld vandoor gaat. Ik vind echter ook dat er een manier moet zijn om een belangrijke partij als de loonwerkers te laten profiteren."

voegd, dat de boer nauwelijks meer uit de voeten kan. Daar bovenop is dan ook nog eens een Ecologische Hoofdstructuur gezet. Daar is niets Europees aan, dat is puur Haags beleid." Een ander onderwerp waar nu hetzelfde dreigt, is volgens De Lange het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. "Wij hebben ervoor gezorgd dat de vergroening daarin breder wordt vormgegeven en als CDA wilden we de alternatieve mogelijkheden hiervoor op Europees niveau vastleggen, zodat er veel minder ruimte zou zijn voor nationale koppen. Dat is deels gelukt, maar de ruimte die de lidstaten hebben gehouden, wordt nu door Den Haag gebruikt om te zeggen: op die vijf procent braak mogen eiwitrijke gewassen worden geteeld, maar zonder extra bemesting en gewasbeschermingsmiddelen. Hoe kunnen boeren dan ooit zo'n gewas renderend telen? Nederland wil én, én, én, terwijl dat vanuit Europa niet hoeft. Brussel scheidt alleen de kaders. Rek en ruimte staan bij ons in Europa juist hoog in het vaandel."

Afrekenen op resultaat

Als CDA'er pleit ze dan ook vooral voor een Europa dat stuurt op doelen in plaats van op detailniveau. "Momenteel zijn er twee kampen. Het ene kamp vindt Europa helemaal fantastisch en het andere wil het liefst uit de Europese Unie stappen. Ik denk dat beide ontwikkelingen gevaarlijk zijn. Een te stringent Europa zorgt ervoor dat ondernemers niet meer kunnen bewegen, maar zonder Europese Unie zijn we ook ver van huis, want hoe sterk staan we dan nog naar de inter-

nationale markt? Daarom pleiten wij voor een ander Europa, een Europa waarin Brussel alleen stuurt op doelen en waarin de rotte appels grensoverschrijdend worden aangepakt, want die verpesten het voor de rest. In Tsjechië zijn bijvoorbeeld nog steeds legbatterijen te vinden, waarmee eieren dertien cent goedkoper kunnen worden geproduceerd. Dat geeft de Nederlandse kippenhouders geen eerlijke kans op de interne markt. Pas als we dat weten aan te pakken, kunnen we het vertrouwen herstellen en draagvlak creëren, zodat Europa die rek en ruimte kan geven. Wij willen niet aan het stuur van de boer of loonwerker gaan trekken. We willen hem alleen kunnen afrekenen op het resultaat."

Een gemeenschappelijk landbouwbeleid blijft daarbij wel noodzakelijk, stelt ze. "Kijk naar wat er gebeurt met onze energievoorraad nu Poetin op de barricaden staat. We willen toch niet dat we afhankelijk worden van buitenlandse machten als het gaat om ons dagelijks brood? Ik vind het juist daarom belangrijk dat we ook die primaire productie binnen de grenzen houden. Dat is ook nodig om die voorsprong in onze kennis te behouden. Het lijkt nu een luxe-discussie, omdat we voldoende en goedkoop voedsel hebben, maar de wereld is aan het veranderen. In 2050 hebben we negen miljard monden te voeden. Daar moeten we op inspelen en nu onze strategie gaan bepalen."

TEKST: Marjolein van Woerkom, Toon van der Stok

FOTO: CUMELA Communicatie

"We willen af van alle regels. Europa moet veel meer sturen op doelen."